

سومین اجلاس فوق العاده سران اتحادیه آفریقا پیرامون اشتغال و کاهش فقر در آفریقا (۹-۳ سپتامبر، بورکینافاسو)

اجلاس مذکور به منظور یافتن راه حلی عملی و برنامه ریزی برای کاهش فقر، رفع بیکاری و بهبود استاندارد زندگی مردم عادی در آفریقا در سه سطح نمایندگان دائمی اعضا در اتحادیه آفریقا و کارشناسی، شورای اجرایی، و سران اتحادیه آفریقا از تاریخ ۳ لغایت ۹ سپتامبر ۲۰۰۴ در واکادوگو، پایتخت بورکینافاسو برگزار گردید.

اجلاس نمایندگان دائمی اعضا در اتحادیه آفریقا و کارشناسی با سخنان وزیر خارجه بورکینافاسو و تاکید ایشان بر اهمیت اجلاس به عنوان چارچوبی برای مذاکرات و تبادل نظر در خصوص چگونگی توسعه مکانیزم های سیاسی - اجتماعی و اقتصادی برای فائق آمدن بر چالشهای ناشی از فقر و بیکاری در آفریقا آغاز بکار نمود. در اجلاس کارشناسی دو موضوع کاهش فقر و اشتغال زایی در آفریقا مورد بررسی قرار گرفته و پیش نویس بیانیه و برنامه کاری پیرامون دو موضوع جهت ارائه به شورای اجرایی و اجلاس سران تهیه گردید.

در اجلاس شورای اجرایی پیش نویس بیانیه و برنامه کاری متشکل از راهها و ابزارهای انتقال برنامه به سیاستها از جمله مکانیزم پی گیری در سطح ملی، منطقه ای و

قاره‌ای مورد بررسی نهایی قرار گرفته و پیش نویس نهایی موارد فوق تهیه و به اجلاس سران ارائه گردید.

متعاقب آن اجلاس سران اتحادیه بریاست آقای اوباسانجو، رئیس جمهور نیجریه و رئیس دوره ای اتحادیه آفریقا در تاریخ ۸ و ۹ سپتامبر برگزار گردید. در این اجلاس ۲۰ تن از رهبران آفریقایی از جمله رؤسای جمهور آفریقای جنوبی، نیجریه، سنگال، الجزایر، سودان، زیمباوه و نخست وزیر اتیوپی و مدیر کل سازمان جهانی کار (ILO)، نمایندگی از سازمان های اجتماعی و کارگری، سازمان های بین المللی و شرکای آفریقایی شرکت کرده بودند.

در مراسم افتتاحیه اجلاس سران، آقای اوباسانجو طی سخنانی به فقر و بیکاری بعنوان مایه شرمندگی آفریقا اشاره کرده و از عدم رشد اقتصادی، مدیریت نادرست سیاسی و اقتصادی، درگیریها، رشد بی رویه جمعیت و شرایط اجتماعی و بهداشتی نامطلوب به عنوان دلایل آنها یاد نمود. وی در سخنان خود تصریح کرد ما به نیازهایمان واقف هستیم و میدانیم برای رشد اقتصادی، ثبات، دموکراسی و توسعه در قاره به برنامه های جامعه و اصلاحات اساسی احتیاج داریم، واقعیتی که برای نجات سرنوشته قاره نمی توانیم از آن فرار کنیم. وی تاکید کرد رهبران آفریقا نایستی فقط از مشکلات و فقر در کشورهاشان صحبت کنند، بلکه باید برای ایجاد فرصت های شغلی در برنامه های توسعه اقتصادی خود اقدامات جدی به عمل آورند، باید به فکر یک استراتژی کلان اقتصادی برای ایجاد اشتغال باشند، استراتژی که روند رشد اقتصادی را تضمین نماید. وی به دولت های آفریقایی توصیه نمود بخش خصوصی را برای سرمایه گذاری در صنایع پایه جهت ایجاد فرصت های شغلی و کاهش فقر تشویق نمایند. وی در سخنان خود همچنین تصریح کرد کشورهای آفریقایی باید به سرمایه گذاری و ایجاد شغل برای شهروندان خود به عنوان تنها راهی که کاهش

فقر را بدنبال خواهد داشت، اولویت دهند و در این راستا برنامه کاری اشتغال زایی را که طی دو سال گذشته طراحی شده است، اجرا کنند.

آقای آلفا عمر کناره، رئیس کمیسیون اتحادیه آفریقا نیز از دیگر سخنرانان اجلاس سران بود که در سخنرانی خود اظهار داشته است در گیربها و فقدان مدیریت خوب به فرصتهای ایجاد شغل و کاهش فقر در آفریقا ضربه زده است. وی تاکید کرده است دو هدف کاهش فقر و اشتغال زایی میسر نمی شود، مگر آنکه اهداف اجلاس هزاره توسعه اجرا گردند. وی در سخنان خود از فقدان منابع مالی به عنوان بزرگترین مشکل پیش روی آفریقا نام برده و جامعه بین المللی را به بخشش بدهیهای آفریقا و سرمایه گذاری جدید تشویق کرده است. آقای کناره همچنین از کشورهای عضو اتحادیه آفریقا خواسته است که برای مبارزه با فقر در سراسر آفریقا به صندوق اتحادیه کمک کنند.

آقای جوان سوویا، مدیر کل سازمان جهانی کار (ILO) نیز با ارائه سخنانی در این اجلاس بیان داشته است در آفریقا فقر تلاش وجود ندارد بلکه فقر فرصت وجود دارد، در آفریقا زن و مرد و پیر و جوان در حال تلاش هستند. آفریقا حق دارد که انتظار عدالت جهانی را داشته باشد. وی در سخنان خود تاکید کرده است مدیریت صحیح ملی موفق نمیشود مگر آنکه مدیریت خوب جهانی داشته باشیم. وی توجه ویژه کشورهای آفریقایی به ایجاد فرصتهای شغلی و کاهش فقر را نشانه تعهدات این کشورها به ایجاد تغییرات و تحقق توسعه پایدار در منطقه دانسته است. ایشان در سخنان خود تاکید کرده است که رهبران آفریقایی بایستی یک پیام واضح به سه گروه مشخص ارسال کنند: به مردم خود که خواستار زندگی بهتر هستند، به سازمان های بین المللی که آنها باید به اولویت های دولتهای آنها احترام بگذارند و به کمک کنندگان بین المللی که آنها باید استراتژیهای مصوب را کمک مالی کنند.

در این اجلاس تصریح شده است نیمی از جمعیت ۷۵۰ میلیونی آفریقا زیر خط فقر (حتی با کمتر از یک دلار در روز) زندگی میکنند و کارگران نیز درآمد کافی برای حمایت از خانواده های خود ندارند، رهبران آفریقایی هم قسم شده اند که با ایجاد فرصتهای شغلی، گامی مثبت نیز بسوی مبارزه با فقر در قاره آفریقا بردارند. سرانجام این اجلاس با صدور یک بیانیه و تصویب یک برنامه کاری به پایان رسید.

در بیانیه، بر تعهد جدی رهبران آفریقایی در تعیین استراتژیهای در سطح ملی، منطقه‌ای و قاره ای برای ایجاد فرصتهای شغلی و ایجاد مرکز استراتژیهای توسعه به منظور کاهش فقر تاکید شده است.

در برنامه کاری که چارچوب زمانی تعیین شده برای اجرا آن مطابق با چارچوب زمانی برای تحقق اهداف توسعه هزاره مبنی بر کاهش فقر جهانی تا سال ۲۰۱۵ به نصف میباشد، بر موارد ذیل تاکید شده است:

- در این برنامه کاری، تصویب قوانین برای تضمین حقوق زنان در مالکیت اموال و حق درخواست اعتبار توصیه شده است.
 - در این برنامه دولتهای آفریقایی موافقت کرده اند که با اتخاذ سیاستهای تشویقی، شرکتهای خصوصی را به پذیرش مسوولیت‌های اجتماعی و ایجاد محیطی سازنده برای تولید و اشتغال ترغیب نمایند.

- در این برنامه کاری تشکیل یک کمیسیون نظارت در اتحادیه آفریقا نیز پیش بینی شده است تا بر پیشرفت اعضاء در اجرایی کردن برنامه کاری و ایجاد پایگاه آماری از اشتغال زایی برای کمک بهتر به ایجاد فرصتهای شغلی نظارت کند.

در این اجلاس در خصوص تامین منابع مالی برنامه کاری و مشارکت دو جانبه و بین المللی بخصوص با سازمان جهانی کار و نهاد اجرایی آن مذاکراتی انجام شده

است. سازمان جهانی کار که بانی برگزاری اجلاس سران نیز بوده است، بیماری ایدز را به عنوان چالش اصلی پیش روی کشورهای زیر صحرا - بدلیل تاثیر آن بر سرمایه نیروی انسانی و اقتصاد کشورهای مربوطه - مورد توجه قرار داده است. مدیر کل این سازمان در حاشیه اجلاس با سازمان‌های بین‌المللی و ارگان‌های آفریقایی در چارچوب اتحادیه آفریقا و نییاد پیرامون مشکلات پیش روی آفریقا و راه حل‌های آنها مذاکراتی داشته است. این سازمان معتقد است که ایجاد یک شغل کافی نیست بلکه ایجاد شغل در آفریقا باید قانونمند شود، نباید به ایجاد فرصت شغلی به عنوان یک منبع درآمد نگاه کرد بلکه باید به عنوان یک ارزش و هویت در آفریقا به آن نگاه شود و مانند یک شبکه بایستی از آن حمایت کرد. وزیر کار و تولید بورکینافاسو نیز در پایان اجلاس در مصاحبه‌ای اظهار داشته است در این اجلاس رهبران آفریقایی به این نتیجه رسیده‌اند که نمی‌توانند برای مبارزه با فقر به کمک‌های کشورهای غربی و سازمان‌های بین‌المللی مانند بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول تکیه کنند و لذا آنها باید بدنبال ابتکارات، استراتژی و راه‌های خودشان باشند. رهبران آفریقایی تصمیم گرفته‌اند برای مبارزه با دو قلوبی فقر و بیکاری، بجای دست دراز کردن بطرف خارجیان به ابتکارات و برنامه‌های خودشان متکی باشند. آنها گفته‌اند بجای تحویل گرفتن ماهی بهتر است بدانیم چگونه ماهیگیری کنیم. رهبران آفریقا توافق کرده‌اند که در این خصوص از بخش کشاورزی و روستایی بعنوان پایه شروع کنند، زیرا ۷۰ درصد از جمعیت آفریقا در مناطق روستایی زندگی می‌کنند.

سفارت جمهوری اسلامی ایران، آدیس آبابا